ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р. 7641
Опис № 16
Архівний № 46

Управління СБУ
по Сумській області

фільтраційное

ДЕЛО № 11099

Борисенко
Анна
Яковлевна

начато: 6 августа 1945 г.
окончено: 30 августа 1955 г.
на 6 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р. 7641
Опис № 16
Архівний № 46

Сокольський сильно проведеною ата-
ою виграв у Кобленца. Толуш швид-
о переміг Кофмана.

Переконливо грав Бронштейн проти
ольденова. Останній не спромігся
ротиставити атаці Бронштейна на
ерзевому фланзі ніякої активності в
ентрі і, під загрозою мата, буз зму-
шений здатися.

Партії Флор—Зубарев і Кан—Ратнер
ідкладені з перевагою у Флора і Рат-
нера.

Після 6 туру перед веде Болеслав-
ський, за ним Макогонов, Флор, То-
луш і Сокольський.

3 жовтня відбудеться 7 тур.

Б. РАТНЕР.

повів про те, як відбувалася битва
13 вересня операція, що її зорганізувало
командування Червоної Армії для допомо-
ги повстанцям.

ВТЕЧА ПЕТЕНА ТА ІНШИХ ГІТЛЕРІВСЬКИХ АГЕНТІВ ДО НІМЕЧЧИНИ

ЖЕНЕВА, 1. (ТАРС). Гітлерівське агентство — німецьке інформаційне бюро сьогодні передало, що Петен у супроводі групи інших гітлерівських агентів — Деа, Дарнана, генерала Бріду, Люшера та інших утік до Німеччини. Французькі квіслінги, що сховалися в Німеччині, оголосили себе, як про це повідомляє гітлерівське агентство, «французьким комітетом». Головою цього «комітету» став, за «дорученням» Петена, відомий гітлерівський агент у Франції де Брінон.

Заява

НЬЮ-ЙОРК, 30. (ТАРС). Я
агентство Юнайтед Пресс,
закордонних справ Аргентіни
що аргентінський посол у Лон
но передав англійському урядо
якій зазначається, що Аргенті
дасть притулку воєнним злочи
гентінське посольство, — гово
ноті, — звертає увагу англійсь

ОГИЗ при РНК РРФСР

Московський заочний інститут поліграфічної промисловості
ПРОВАДИТЬ ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ

на технологічний, механічний і редакційно- видавничий факультети.

1. **Технологічний** — готує без відриву від виробництва інженерів-технологів поліграфічного виробництва.

2. **Механічний** — готує без відриву від виробництва: а) інженерів-механіків поліграфічного устаткування; б) інженерів-механіків поліграфічного машинобудування (конструкторів).

3. **Редакційно-видавничий** — готує без відриву від виробництва: а) літературних редакторів; б) художніх редакторів.

Приймаються особи, що мають закінчену середню освіту або вчаться у вузах.

Для зарахування треба подати заяву, автобіографію, документ про освіту, три засвідчені фотокартки і довідку з місця роботи.

Для студентів, що проживають у Москві і Підмосков'ї, організовано регулярні вечірні заняття.

Студентам заочного інституту постановою РНК СРСР надаються пільги.

Ті, що скінчили заочні інститути, дістають однакові права з тими, що скінчили стаціонарні інститути.

Довідник висилається після одержання марок на суму 1 карбованець.

Адреса: Москва, вул. Кірова, 31.

ДИРЕКЦІЯ ДЕРЖАВНОГ
українського народного
ОГОЛОШУЄ НАБ

1. **СПІВАКІВ** (чоловіків та жі
2. **МУЗИКАНТІВ** (виконавц
українських народних ін
тах — бандурі, релі, цимба
пілці та ін.);
3. **ТАНЦЮРИСТІВ** (чоловіків
нок).

Місце роботи Державного
ського народного хору — Київ.

Прийом заяв та видача дові
умови роботи хору провадиться
міщенні народного хору по вул
рова, № 16.

ДИРЕК

Московський технологічн
інститут легкої промисло
ім. Л. М. Кагановича
ОГОЛОШУЄ НАБІР СТУДЕ
НА ЗАОЧНИЙ ВІДДІЛ
ІНСТИТУТУ

Інститут готує інженерів з
спеціальностей:

1. Технологія шкіри, хутра і
бильних екстрактів.
2. Технологія замінників шкір
3. Технологія виробів з шкіри
замінників.
4. Технологія силікатів.
5. Механічне і енергетичне у
кування підприємств легкої про
ловості.
6. Економіка промисловості і
нування підприємств легкої про
ловості.

Прийом на всі курси згідно з
вилами прийому до вищих учб
закладів в 1944 році.

До заяви треба додати: атестат
закінчення середньої школи, ав
ографію, довідку з місця роботи
фотокартки.

Адреса: Москва, 127, вул. Оси

ГРОМАДЯНЕ, ЗАОЩАДЖУЙТЕ ЧАС,
КОРИСТУЙТЕСЯ ПОВІТРЯНИМ ТРАНСПОРТОМ!

УКРАЇНСЬКЕ УПРАВЛІННЯ ЦИВІЛЬНОГО ПОВІТРЯНОГО ФЛОТУ
ПРОВАДИТЬ ПЕРЕВОЗКИ
ПАСАЖИРІВ, БАГАЖУ, ПОШТИ і ВАНТАЖІВ

по основних авіалініях України

Київ — Москва
Київ — Львів
Київ — Одеса
Київ — Чернівці
Київ — Дніпропетровськ
Київ — Харків — Сталіно

По всіх повітряних лініях курсують швидкісні літаки. Для зручності обслуговування пасажирів в містах відкрито міські агентства, — в них можна одержати довідки в усіх питаннях перельотів.

Українське Управління цивільного

ржуючи в червні перехід-
й Прапор Державного Комі-
, колектив дніпробудівців
товаришеві Сталіну поклявся
и в своїх руках прапор і в
строк відбудувати гід-
нцію.
місяці показали, що відбу-
нської ДГЕС чесно дотриму-

самовідданої праці патріотів
исудження перехідного Чер-
ра за роботу у серпні.
нагороду Державного Комітe-
дніпробудівці пообіцяли ви-
шену програму дальших міся-
во, піднести продуктивність
едньому на кожного робітни-
е як на 6 проц., знизити
робіт на 8 проц.

—★—

майстрів художнього рмлення будівель

(Кор. «Радянської Украї-
арківі організується школа
удожнього оформлення буді
ання школи — готувати дос.
майстрів зовнішнього і вну.
художнього оформлення бу.
майстрів меблярів. Учні вив.
ліпну справу, мистецтво
о обличкування, каменотес-
, розпис олійними та альф-
фарбами, восковий живопис

вчатимуть також креслення,
я, знайомитимуться з теорі.
орією мистецтва.

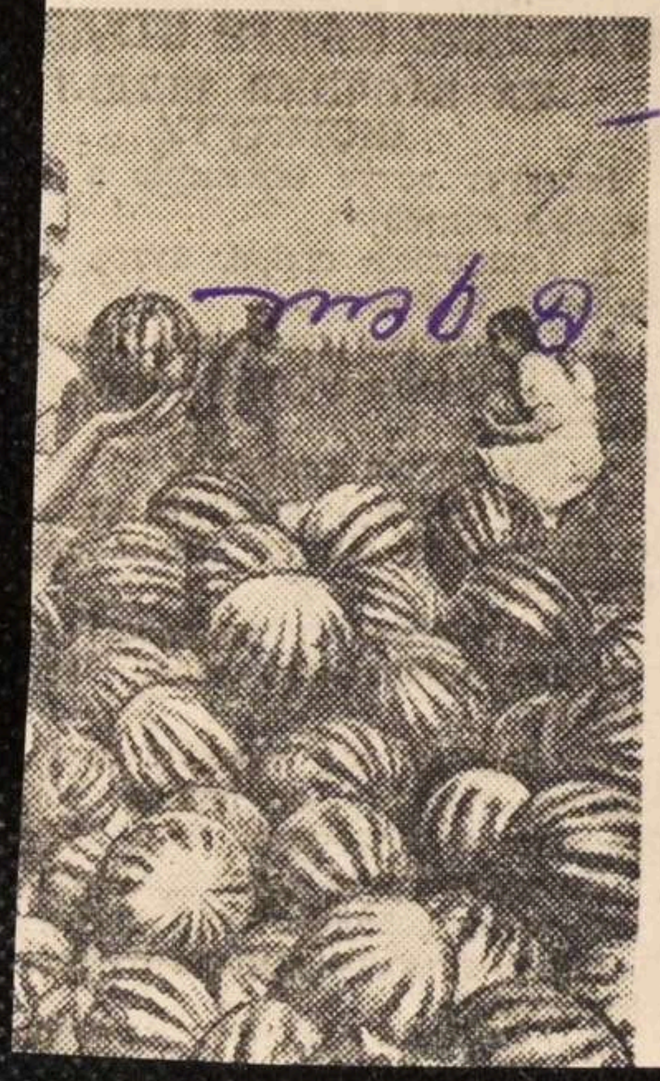

Сміхом цілив у серце ката і наш кобзар. Гучно сміялися таращанці, почувши пісню про тхора Гітлера і тхоренят— його генералів і комісарів.

В кожному селі Таращанського району знають пісні кобзаря, в яких розповідається про те, як німці грабують, забирають останню свитину в хаті, забирають худобу.

Німці повісили колгоспника Кравченка за те, що не вклонився комісарові.

Кобзар відповів на це піснею:

Ось—як німці «визволяють» —
На стовпи людей чіпляють,
В трубку кабель закладають,
Нас по заушках шмагають,
Щоб на сонце не дивились
Та слухняно їм корились,
Щоб рабами в них робили
Та щоб Гітлера хвалили.

Німці гнали на тяжку каторгу наших

Тепер Павло Варламович співає про щастя визволення, про героїчну відбудовну працю.

Гей, до праці усі дружно,
Нумо ж, славні косарі,
Перемогу куйте сміло,
Як на фронті у борні.

Співає кобзар скрізь, де народ збирається; навіть коли колгоспники вночі скиртують хліб, і тут чути кобзареву пісню — про славну стахановку Ганну Сухомлин з села Круті Горби, що скиртує вночі по 18—19 кіп хліба, а вдень у кузні виконує дві—три норми.

Складає народний кобзар і гострі частушки про ледарів, порушників колгоспної дисципліни.

Люблять і шанують всі колгоспники свого кобзаря.

Василь ФЕСЕНКО.

Тараща на Київщині.

В Кожанці

Ще кріпаки ясновельможної графині Браницької 96 літ тому побудували кожанську цукроварню. Побудували в прекрасній місцевості, над річкою Камянкою, і посадили алею осокорів, і розрослися тепер оті осокори в могутній ліс, і сонце рідко пробивається крізь густе віття до землі. Ніби знали кріпаки, які будували цукроварню і садили осокорину алею, що колись їхні нащадки графиню Браницьку проженуть з усіма графинятами далеко, далеко, а самі тими алеями гулятимуть та цукор для народу вироблятимуть.

Кожанська цукроварня розляглася зараз на самісінькому кордоні двох областей. Мурована брама, що стоїть на захід сонця, починає шлях у Житомирську область, східна — у Київську. А сама цукроварня належить Київській області. І кожна людина може пройтись за десять хвилин з Київської області в Житомирську чудесною алеєю столітніх осокорів.

Дружно живуть сусіди. Житомирські парубки ходять до київських дівчат, а київські—до житомирських. Житомирські півні кукурікають на Київську область, а київські—на Житомирську.

До залізниці од цукроварні два кілометри, так що на заводі чути, як чмихає поїзд на Кожанці. Чмихає він так само, як і тоді, коли з Києва на Кожанку прибув Максим Рильський:

Це було, коли я гімназистом
В Кожанку із Києва прибув,
У повітрі вогкім і пашистім,
Поїзд мій зачмихав і загув...

Кожанська цукроварня—це, власне, цукровий комбінат, що складається з радгоспу і заводу.

Німці, коли вони вдерлися в Кожанку, спробували були пустити завод, але

броїв робітників гвинтівками, бо навколо, по лісах, ще тинялись німецькі групи, неприбиті Червоною Армією.

— Цукор тієї зими ми варили з гвинтівками, — згадують робітники.

Завод визволено від німців 27 грудня 1943 року, а через два дні він уже почав працювати. Робітники цукроварні, як тільки могли, рятували державне добро від німців. Вони вірили в перемогу Червоної армії, саботували всі заходи німців, хо... частини від машин, матеріали. Ось ч... дало змогу так швидко пустити завод. І вже за 22 доби завод дав для фронту 5454 центнери чудового цукру. А завод же працював після цього аж до 21 травня.

Цього року кожанці вирішили будьщо досягти набагато кращих результатів. Тут, як і скрізь на нашій батьківщині, жінка стала на місце чоловіка. 60 процентів основних робіт виконують жінки. Вони набули нових кваліфікацій, стали командирами виробництва, ланковими, сатураторщиками, батарейщиками і т. ін. Такі жінки, як Кулачкова Тетяна, Куценко Марія, Підгурська Ольга, Левіщенко Олена, Гурич Тетяна, Горбаченко Катерина, Колосенко Ганна, Діденко Параска, стали знатними робітниками, майстрами цукроваріння. Споконвіку професія цукрового майстра була чоловічою професією, жінка виконувала лише підсобні роботи. Тепер жінка стає в центрі виробничого процесу.

Кожанська цукроварня уклала договір на соціалістичне змагання з Шамраївською цукроварнею. В розвиток цього договору на заводі укладено сім цехових договорів і тринадцять бригадних. І нема тепер на заводі жодної людини, яка б стояла осторонь змагання.

28 вересня завод приступив до виробництва цукру, створено покищо шести-

Протокол

Допроса возвратившегося с Германии

2

1945 г. июля 30 дня, я нач. Л. Доминского ВО НКВД, ст. л-нт гр. Шевелев сего числа допросил нижеуказанную гр-ку которая об'яснила: Борисенко Анна Яковлевна 1923 г. рожд. уроженка и житель с. Московское Л. Доминского р-на Сумской области, украинка, б/п, незамужняя, образование 7 класс со слов неудимая, Содержание ст. 89-90 УК УССР мне разъяснено!

Показала: Борисенко

Вопрос: Роскажите Борисенко А.Я. свою краткую автобиографию и Ваших родных!

Ответ: Сама я уроженка и житель с. Московского Л. Доминского с/совета Сумской области, до начала отечественной войны работала в к-зе "Красная Зоря" Московского с/совета на рядовых работах во время немецкой оккупации работала при общем дворе на рядовых работах. Отец мой до начала отечественной войны работал в к-зе "Червона Зирка" на рядовых работах, отец мой Борисенко Яков Иосипович 56 лет, во время немецкой оккупации отец работал при общем дворе на рядовых работах. В 1943 г. в октябре м-це моего отца забрали в Красную армию где он находится и в настоящее время. Моя мать Борисенко Евдокия Ивановна 54 год все время работает в к-зе и работала на рядовых работах. Мой брат Борисенко Иван Яковлевич 1917 г. рожд. в 1938 г. был призван в РККА, во время немецкой оккупации работал при общем дворе на рядовых работах, в 1943 г. октябре м-це вернее в сентябре при отступлении немецких войск его забрали с собой немецкие войска, где находится в настоящее время неизвестно. Мой второй брат Борисенко Петр Яковлевич 1921 г. рожд. до 1940 г. был призван в РККА где находится в настоящее время неизвестно. Мой третий брат 1937 г. рожд, 1931 г. рожд и сестра 1939 г. рожд. живут при матери. Моя сестра Борисенко Марина Яковлевна 1916 г. рожд. все время работает в к-зе на рядовых работах, моя сестра Борисенко Параскевия Яковлевна рожд. 1927 г. в настоящее время учится в Московской школе. Как я, а также все вышеперечисленные никто неудился и репрессиям неподвергались.

Борисенко

Вопрос: Расскажите Борисенко, каким образом [illegible] вы попали в Германию и что вы там делали и где работали?

Ответ: 10/X-1942г. меня вызначили насильно в Германию староста сельуправы Кебаль и староста общего двора Нестеренко Федор, в Германии я жила и работала в г. Лейбург у хозяина на хатнiй работы, Проработала я до 12/IV-45г. пока нас освободили американские войска, и 14/V-1945г. нас направили на родину в СССР, домой я прибыла 26/VII-45г. в с. Московское где и сейчас нахожуся.

Вопрос: Расскажите сколько раз вас вызывали в Полицию и что у вас спрашивали?

Ответ: Один раз меня вызывали в полицию в Германии за то что я неносила германского отличия, и наклали штраф.

Вопрос: Что вы еще можете дополнить к своему показанию?

Ответ: Больше дополнить ничего немогу, протокол записан с моих слов верно и мне прочитан в чем и расписуюсь: Борисенко

Нач. Л-Доминского РО УКВД
Ст. л. нт г/б: [signature] Шевелев

Справка

По учетам Я-доми-
ского Р о мвд
Гр-н Борисенко Анна
Яковлевна 1923 г.
урож. с. Московское
Я. Доминского р-на
не проходит

Нач. Я-доминского Р. мвд
Лейтенант [signature]

Справка 4

По учетам Н-Домин-
ского Ромнб
Гр. Борисенко Анна
Яковлевна рожд. 1923 г.
Урожд. с. Московское
Н-Доминского р-на
не проходит
Нач. Н-Доминского Ромнб
майор [signature]

Московсько-
сільська рада
Деп. Трудящих
Л-Долинський р-н
Сумська обл.
6/VIII-45р.

Справка

Дана ця за гр. Борисенко Ганну Яковну про те, що така по соц. походженні з селян-середняків, під судом небула, до окупації працювала в с. Московському при школі буфетчицею.

Під час окупації працювала в к-ні Червона зірка по різних роботах.
В 1942 році мобілізована і угнана в німеччину.
З рідних її в поліції і жандармерії небули.
Брат Борисенко Петро Я. з 1940р знаходиться в рядах РСЧА, на даний час невідомо про його місце перебування.
Брат Борисенко Іван Я. в 1943р. по мобілізації угнатий в Німеччину
Батько Борисенко Яків Йосипович з 1943р. знаходиться в рядах РСЧА.

Голова с/р Грищенко
Секретар Омельченка

РСФСР
Виконавчий комітет
Московської
Сільської Ради
Депутатів трудящих
Л. Долинського району
Сумської обла

20 травня 1946 р.

№ _____

с. Московське.

Справка

Дана ця гр. Борисенко Гатті Яковні 1923 р. народження, українка, безпартійна освіта 7 класів.

По соц. походженні з селян-середняків несудилася. До 1941 р. працювала продавцем ларька при сельпо.

Під час окупації в 1942 році була визначена сільуправою і угнана в Німеччину.

В 1945 р. після визволення прибула в с. Московське Л-Долинського району Сумської області працює заготовачем при сельпо с. Московського сім'я зв'язків з поліцаями немала.

Голова с/р Грищенко

Секретар Омельченко

Архивное № 11099

пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № 00750 и оставлено для дальнейшего хранения в архиве ~~[illegible]~~ фонде как наход. в амур. зоне

с отражением на оперативно-справочном учете.

Пересмотрел К-н Валенец (_____)

Согласны:

Начальник _____ отделения

2 отд. УКГБ при УССР

по Сумской обл.

[illegible] (Резиков)

ЗАВІРЯЮ ПІДПИС

В даній справі пронумеровано 6 (шість) аркушів

«19» листопада 1992 р.

Посада ст. охорон. фондів

Підпис [illegible]

23. 06. 2026 [illegible]

APT 1-C-3803-1